

Organizovaná kriminalita

**Organizovaná kriminalita – je
dlouhodobá a plánovitá trestná
činnost**

Cíl

**je dosažení vysokého zisku nebo získání vlivu
na veřejný život**

je páchána hierarchicky strukturovanou skupinou osob, mezi nimiž se uplatňuje dělba činnosti

skupina přijímá zvláštní ochranné opatření proti odhalení a postihu

Jde o jeden z nejnebezpečnějších druhů trestné činnosti. Zvlášt
dynamický rozvoj nastal po 2. světové válce
vznikají nové zločinecké organizace

USA, Itálie – **Nuova mafia, Nuova camorra organisoazione, Nuova
famiglia**

Japonsku – **Zakuta**

Kolumbije - **Kokainový kartel Medellin**

Podmínky pro přelévání organizované zločinnosti přes hranice států
vytváří zejména masová migrace osob a volný oběh zboží, služeb a
kapitálu

***Je obtížné dospět k obecně platné definici, která by pokrývala
všechny její formy.***

Pojmové znaky

- **skupinovost** v různých formách trestné činnosti;
- **dlouhodobost** páchání trestné činnosti;
- **plánovitost** – racionální plánování trestné činnosti;
- **dělba činnosti** (typické role – řídicí, koordinační, zajištění dopravních prostředků, průzkum terénu, „krytí zad“, „zametání stop“, praní peněz);
- **hierarchická struktura skupiny** – přítomny rysy subordinace;
- **úsilí o dosažení maximálního zisku** (obchod s drogami přináší zisk až 1600 %, prodej zbraní 1000 %);
- **přijímání ochranných opatření** (zabezpečení proti dopadení a usvědčení – falešné alibi).

Doprovodné znaky

použití násilí

- *proti osobám, které stojí v cestě*
- *proti pronásledovatelům*
- *proti náhodným svědkům*
- *proti konkurenčním bandám*
- *za porušení disciplíny*
- *proti osobám, udavačům*
- *proti policistům, soudcům*
- *proti majetku konkurence*

Pro poslední desetiletí je příznačná tendence k
internacionalizaci
organizované kriminality, která se stává
nadnárodním jevem

Mimořádně závažným důsledkem organizované kriminality může být vznik

paralelní společnosti

(ohromné zisky např. narkomafie získala zisk 500 miliard US dolarů za kalendářní rok – SR cca 15 mld)

Novým rysem je **využívání** některých prvků
**infrastruktury moderní industriální
společnosti**

*(vymoženosti počítačové techniky,
telekomunikace, zbraně, auta a pod.)*

Základní typy organizovaných zločineckých skupin

Mafiánské organizace – dle vzoru italské mafie a camorry jsou založeny na historické tradici rodinných klanů, z nichž se jednoznačně prosazoval **autoritářský vůdcovský princip**

Zde rozhodoval rodinný původ, společenské postavení, konexe, inteligence, zkušenosti, povahové rysy, fyzická síla, zkouška odvahy a předchozí kriminální kariéra. V čele stojí šéf (capo, kmotr, boss). Charakteristický je způsob řízení a velmi **přísná konspirace**. Druh těchto organizací je velmi **trvalý a soudržný**. Je udržována velmi přísná **disciplína** a vládne princip **absolutní mlčenlivosti**.

Kriminální seskupení – od předchozího typu se odlišuje:

- vůdcova autorita není tak silná;
- vedoucí oblastí je kapitálově nejsilnější účastník;
- struktura je jednodušší;
- soudržnost seskupení je menší a trvanlivost kratší;
- konspirace není příliš přísná;
- v činnosti skupin se nevyskytují rituální a iracionální prvky.

Jednotícím elementem všech druhů organizované kriminality je to, že poskytují pachatelům možnost vysokého zisku.

Jednotícím elementem

všech druhů organizované kriminality

je to, že

poskytují

možnost vysokého zisku

Nejčastěji druhy trestné činnosti spojené s organizovanou kriminalitou

- Kriminalita spjatá s nočním životem
- Drogová kriminalita
- Racketeering
- Majetková kriminalita a loupeže
- Nelegální obchod se zbraněmi a vojenským materiálem
- Nelegální migrace a práce na černo
- Padělání peněz, šeků, cenin, platebních karet a padělání dokladů a dokumentů
- Hospodářská kriminalita včetně počítačové kriminality

Prevence

- Největší rozporná stanoviska z hlediska kriminologického a trestněprávního se vyskytují právě u organizované kriminality.
- Nejistota vyplývá i z vysoké latence organizované kriminality.
- Pohled na tento druh trestné činnosti je rozporuplný, neboť existují různé názory na samotnou nebezpečnost organizované kriminality. Jedni tvrdí, že organizovaná kriminalita plní některé prospěšné funkce, udržuje prý pořádek v podsvětí a disciplinalizuje neukázněné členy kriminální scény a vyskytuje se i názor, že násilné delikty gangsterského typu neohrožují příliš řádné občany, protože jde zpravidla o vyřizování účtů mezi gangy navzájem.

- Samotná prevence organizované kriminality je velmi nesnadným úkolem a vyžaduje **hluboké systémové zásahy** ekonomického, politického a legislativního rázu.
- Pro prevenci organizované kriminality je mimořádně důležitá **čistota veřejného života**, demokratická kontrola státního aparátu a důsledný boj s korupcí.
- **Vedle sociální prevence** by **bylo potřebné** rozpracovat tzv. **expertní prevenci** včetně prevence kriminalistické, zahrnující odborné technické, ekonomické a jiné postupy, jimiž se odstraňují kriminogenní faktory.

Stav a prognóza organizované kriminality

O skutečném výskytu organizované kriminality v ČR **postrádáme přesné údaje**. Organizovaná kriminalita není vykazována jako samostatná kategorie, takže trestné činy jsou rozptýleny v celém spektru právních kvalifikací. **Prognóza dalšího vývoje organizované kriminality je nepříznivá, což lze zdůvodnit příčinami:**

- ČR je svou geografickou polohou křižovatkou cest mezinárodních zločinců, kteří přinášejí kriminální zkušenosti.
- Pronikání organizovaného zločinu usnadňuje nedokonalá legislativa, nedostatečné vybavení policie, nízké právní vědomí občanů, chybí aktivní protiopatření.